दिव्यरूपा हि सा देवी गङ्गा त्रिपथगामिनी । मानुषं विग्रहं कृत्वा श्रीमन्तं वरवर्णिनी ।
भाग्योपनतकामस्य भार्य्या चोपनताऽभवत् । शान्तनोर्नृपसिंहस्य देवराजसमद्युतेः ।
सम्भोगस्नेहचातुर्य्यैर्हावलास्यमनोहरैः । राजानं रमयामास यथा रेमे तथैव सः । १९०५
स राजा रतिसक्तत्वादुत्तमस्त्रीगुणैर्हृतः । सम्वत्सरानृतून्मासान्बुबुधे न बहून्गतान ।
रममाणस्तया सार्द्धं यथाकामं नरेश्वरः । अष्टावजनयत्पुत्त्रांस्तस्याममरसन्निभान् ।
जातं जातञ्च सा पुत्त्रं क्षिपत्यम्भसि भारत । प्रीणाम्यहं त्वामित्युक्त्वा गङ्गा स्रोतस्यमज्जयत् ।
तस्य तन्नप्रियं राज्ञः शान्तनोरभवत्तदा । नच तां किञ्चनोवाच त्यागाद्भीतो महीपतिः ।
अथैनामष्टमे पुत्त्रे जाते प्रहसतीमिव । उवाच राजा दुःखार्त्तः परीप्सन्पुत्त्रमात्मनः । १९१०
मा वधीः कस्य काऽसीति किं हिनस्ति सुतानिति । पुत्त्रघ्नि सुमहत्पापं सम्प्राप्तं ते सुगर्हितं ।
॥ स्त्र्युवाच ॥ पुत्त्रकाम न ते हन्मि पुत्त्रं पुत्त्रवतां वर । जीर्णोऽस्तु मम वासोऽयं यथास स मयः कृतः ।
अहं गङ्गा जह्नुसुता महर्षिगणसेविता । देवकार्य्यार्थसिद्ध्यर्थमुषिताऽहं त्वया सह ।
इमेऽष्टौ वसवो देवा महाभागा महौजसः । वशिष्ठशापदोषेण मानुषत्वमुपागताः ।
तेषां जनयिता नान्यस्त्वदृते भुवि विद्यते । मद्विधा मानुषी धात्री लोके नास्तीह काचन । १९१५
तस्मात्तज्जननीहेतोर्मानुषत्वमुपागता । जनयित्वा वसूनष्टौ जिता लोकास्त्वयाऽक्षयाः ।
देवानां समयस्त्वेष वसूनां संश्रुतो मया । जातं जातं मोक्षयिष्ये जन्मतो मानुषादिति ।
तत्ते शापाद्विनिर्मुक्ता आपवस्य महात्मनः । स्वस्ति तेऽस्तु गमिष्यामि पुत्त्रं पाहि महाव्रतं ।
एष पर्य्यायवासो मे वसूनां सन्निधौ कृतः । मत्प्रसूतं विजानीहि गङ्गादत्तमिमं सुतं ।
इत्यादिपर्व्वणि भसम्भवपर्व्वणि भीष्मोत्पत्तावष्टनवतोध्यायः ॥ ९८ ॥
॥ शान्तनुरुवाच ॥ आपवोनाम कोन्वेष वसूनां किञ्च दुस्कृतं । यस्याभिशापात्ते सर्व्वे मानुषीं योनिमागताः । १९२०
अनेन च कुमारेण त्वया दत्तेन किं कृतं । यस्य चैवकृते नायं मानुषेषु निवत्स्यति ।
ईशा वै सर्व्वलोकस्य वसवस्तेच वै कथं । मानुषेषूदपद्यन्त तन्मामाचक्ष्व जाह्नवि ।
॥ वैशम्पायनउवाच ॥ एवमुक्ता तदा गङ्गा राजानमिदमब्रवीत् । भर्त्तारं जाह्नवी देवी शान्तनुं पुरुषर्षभं ।
गङ्गोवाच । यं लेभे वरुणः पुत्त्रं पुरा भरतसत्तम । वशिष्ठनामा स मुनिः ख्यात आपव इत्युत ।
तस्याश्रमपदं पुण्यं मृगपक्षिसमन्वितं । मेरोः पार्श्वे नगेन्द्रस्य सर्व्वर्त्तुकुसुमावृतं । १९२५
स वारुणि स्तपस्तेपे तस्मिन्भरतसत्तम । वने पुण्यकृतां श्रेष्ठः स्वादुमूलफलोदके ।
दक्षस्य दुहिता यातु सुरभीत्यभिशब्दिता । गां प्रजाता तु सा देवी कश्यपाद्भरतर्षभ ।
अनुग्रहार्थे जगतः सर्व्वकामदुहां वरा । तां लेभे गांतु धर्म्मात्मा होमधेनुं स वारुणिः ।
सा तस्मिंस्तापसारण्ये वसन्ती मुनिसेविते । चचार पुण्ये रम्येच गौरपेतभया तदा ।
अथ तद्वनमाजग्मुः कदाचिद्भरतर्षभ । पृथ्वाद्या वसवः सर्व्वे देवा देवर्षिसेवितं । १९३०
ते सदारा वनं तच्च व्यचरन्त समन्ततः । रेमिरे रमणीयेषु पर्व्वतेषु वनेषु च ।